

De to siste somrene har Max Schwanitz ledet forskningsdykkingen knyttet til forskningsstasjonen i Ny-Ålesund. Han har også ansvaret for drift av trykkammeret.

35 innbyggere - eget trykkammer

Selv om ingen av innbyggerne i Ny-Ålesund på Svalbard er aktive dykkere, har bosetningen hatt eget trykkammer i seks år.

- Vi er svært fornøyd med å ha eget kammer - og at det aldri har vært i bruk, sier administrerende direktør i Kings Bay AS, Roger Jakobsen. Han er ikke i tvil om at verdens nordligste trykkammer er svært viktig for den lille bosetningen. Hver sommer øker befolkningen i Ny-Ålesund fra 35 til 180, inkludert inntil ti dykkere fra hele verden som reiser til 78 grader nord om sommeren for å drive med marin forskning i farvannene rundt Svalbard.

- Forskning er viktig for Svalbard, og det er vår oppgave å legge til rette for god forskning i Ny-Ålesund. Det inkluderer god sikkerhetsberedskap for dykkerne, sier Jakobsen.

300 dykk

Fra mai til august blir det gjort cirka 300 dykk med det lille forskningsamfunnet som base.

Før kammeret kom på plass i 2005, var lavtflyging fra Svalbard til Tromsø eneste alternativ om behandling i trykkammer

var nødvendig. Flyene var avhengig av godt vær, og turen tok mange timer.

- Nå kan vi om nødvendig behandle to dykkere samtidig inne på forskningsstasjonen, sier Max Schwanitz, som de siste sesongene har vært sikkerhetsansvarlig og koordinert forskningsdykkingen knyttet til forskningsstasjonen i Ny-Ålesund.

Isbjørn

Selv om de har møtt både isbjørn og hvalross i vannet, mener dykkertoktlederen at trykkfallsyke er den største sikkerhetsutfordringen for forskningsdykkerne på Svalbard.

- Ser vi isbjørn, går vi ikke vannet. Er vi i vannet, avsluttet vi dykket umiddelbart. I tillegg har vi alltid overflateberedskap med våpen som kan skremme bjørn om den kommer mens dykkerne er under vann. Men det iskalde og krystallklare vannet kan lure dykkerne til å tro at de er grunnere enn de egentlig er. Litt uoppmerksomhet og de havner i trøbbel, sier

Trykkammeret i Ny-Ålesund har ikke vært i bruk siden det ble bygget for seks år siden. Det er både Roger Jakobsen i Kings Bay AS og Max Schwanitz fornøyd med.

Isbjørnen er en potensiell trussel mot dykkere på Svalbard. Om den dukker opp, avsluttes dykkingen umiddelbart.

Max Schwanitz. Som ansatt i tyske Alfred Wegener Institute for Polar and Marine Research, reiser han mellom polhavene i nord og i sør for å lede forskningstokt som krever dykking. På vinteren er han ofte i Antarktis for å lede internasjonale forskningstokt under vann, på sommeren har han samme jobb i Ny-Ålesund. Både i nord og i sør har han ansvar for drift av trykkammeret og sikkerheten til forskningsdykkerne.

Bedre i nord

- Dykkingen er helt klart best og sikrest i nord, mener den erfarne tyskeren. I Antarktis er vannet langt fra så klart som i nord, og været i sør er mer uforutsigbart og jevnt over dårligere. I tillegg lurer leopardsele under vann. For åtte år siden ble en britisk forsker drept i et selangrep.

- Leopardsele er mye vanskeligere å oppdage enn for eksempel isbjørnen, sier Schwanitz. Polarbamsen kommer enten labbende over isen, eller svømmende i overflaten. Leopard-

selen kan komme lurende langs havbunnen, helt umulig å få øye på for overflateberedskapen.

Hvalross

- Også hvalrossen har kommet plutselig på oss under vann, men den er bare leken, sier Schwanitz. Forskningsdykkere som får besøk av hvalross, avbryter likevel alltid dykket.

- Det har hendt at hvalrossen har vært så leken at den har rotet seg inn i overflateliner og på den måten gjort det vanskelig for dykkerne, sier lederen for alle forskningsdykkerne i Ny-Ålesund. Schwanitz er derfor ikke i tvil om at den største utfordringen for dykkere i nord, er det klare vannet.

I beredskap

- De aller fleste stedene vi dykker, er det sand og mudderbunn, men på utvalgte steder er dykkingen helt magisk. Krystallklart vann, fantastiske farger og mye liv - det er fort gjort å havne litt

Hvalrossen er vanskelig å oppdage, og kommer av og til på besøk under vann. Den er svært leken og kan skape problemer om den vikler seg inn i overflateliner.

Hver sommer er Max Schwanitz sikkerhetsansvarlig for cirka 300 forskningsdykk.

Dykkingen utenfor Svalbard er fantastisk god – og ifølge Max Schwanitz mye bedre enn i Antarktis.

for dypt, og da er det bra å ha et trykkammer i beredskap, sier Schwanitz. Alle dykkerne som deltar i forskningsdykkingen må gjennomgå et åtte ukers kurs i forskningsdykking. Kurset er på 190 timer teori og 50 timer i sjøen, fordelt på minimum 70 dykk og gir sertifisering European Scientific Diver.

- Vi har dette kurset fordi forskningsdykking er annerledes enn sportsdykking, sier Schwanitz. Forskerspirer som er divemastere i Padi-systemet eller har CMAS to-stjerners sertifikat, får godkjent bare tjue loggførte dykk når de starter på sin European Scientific Diver.

Ikke beredskap

Trykkammeret og alle fasilitetene som dykkerne bruker mens de er i Ny-Ålesund, eies av Kings Bay AS. Firmaet stiller lokaler og utstyr til disposisjon, og forskergruppene er selv ansvarlig

for egen sikkerhet, inkludert kvalifiserte operatører til kammeret. Kammeret i Ny-Ålesund er i utgangspunktet bare i beredskap for forskningsdykkere, og er derfor åpent kun de ukene det er forskere til stede i forskerbyen. I tillegg til Max Schwanitz, er noen få fastboende på Svalbard kurset i den tekniske driften av kammeret.

- Utstyret er også tilgjengelig for Longyearbyen sykehus og Sysselmannen i forbindelse med generell beredskap på Svalbard, men det fordrer at de har operatører til kammeret, sier administrerende direktør i Kings Bay AS, Roger Jakobsen. Den medisinske beredskapen for kammeret er knyttet til Universitetssykehuset i Tromsø.

- Vi registrerer at interessen for kommersiell dykking rundt Svalbard øker, men tilbyr ikke kammerberedskap til fritidsdykkere, opplyser Jakobsen. □

manger
folkehøgskule

Ny linje fra hausten 2011:
Velkommen til KYSTFRILUFTSLIV

Hald Pusten.....

Er du klar for utfordringar, spenning og våte naturopplevingar? På denne linja får du drive med: Havpadling, brettsegling, fridykking og undervannsjakt i den ville og spennande vestlandsnaturen. Saman søkjer vi spenning, naturopplevingar og sjølvutvikling. Dette blir eit aktivt år med kystfriluftsliv! Nevnte vi bogeskyting og friklattring?

Meir informasjon finn du på:

www.manger.fhs.no